

Nom del castell: castell-cartoixa de Vallparadís

Data de construcció: segle XII

Municipi: Terrassa

Comarca: Vallès Occidental

Altitud: 275 m

Coordenades: E 2.018256 N 41.564709

(Geogràfica - ETRS89)

Com arribar-hi: s'hi accedeix pel parc de Vallparadís i pel carrer Salmerón. En aquest mateix carrer, pocs metres més amunt, hi ha el Centre de Documentació i Museu Tèxtil, gestionat per la Diputació de Barcelona.

El castell-cartoixa de Vallparadís és una antiga edificació de Terrassa, situada vora el torrent de Vallparadís.

Des de 1959 és la secció principal de les sis que actualment conformen el Museu de Terrassa.

Història

El primer esment d'una fortificació vora el torrent de Vallparadís es troba en un document del 1110, quan Berenguer de Sanlà i la seva dona Ermessendis compren al comte de Barcelona, Ramon Berenguer III, unes terres per construir-hi la seva residència senyorial.

El castell de Vallparadís, doncs, pertanyerà a aquesta família, que van adoptar el cognom de Terrassa, fins al 1344, en què Blanca de Centelles, filla de Bernat de Centelles i de Saurina de Terrassa, cedeix el castell als monjos cartoixans d'Escaladei i de la seva filial de Sant Pol de Mar, que per a la seva nova funció de monestir van introduir reformes importants, com la creació del claustre a l'antic pati d'armes, la sala capitular i la capella.

Com a cartoixa de Sant Jaume de Vallparadís subsistirà fins al 1413, en què la comunitat es trasllada a Tiana, a la nova cartoixa de Montalegre. Aquell any passa a mans dels carmelitans de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona i, més endavant, és adquirida per Jofre de Sentmenat el 1432. Els Sentmenat van ser els senyors de la quadra de Vallparadís fins al 1830, en què aquest territori va passar sota la jurisdicció del municipi de Terrassa.

L'antic castell, aleshores esdevingut una gran masia, encara va ser adquirit, el 1852, per la família Maurí. El 1944 fou declarat monument històric, i el 1947 els Maurí el van cedir a l'Ajuntament de la ciutat, que, després d'una intensa i fantasiosa campanya de restauració i reconstrucció duta a terme per l'arquitecte

Alexandre Ferrant, hi va decidir instal·lar el Museu de Terrassa el 1959.

Edifici

El castell actual –que conserva poques restes de l’original, voltat d’un fossat i amb una gran torre central– és de planta rectangular, de murs amb espitlleres i amb quatre torres quadrades als angles i tres bestorres (o mitges torres) al mig dels costats nord, est i sud.

Les transformacions arquitectòniques per adequar-lo a les funcions com a cartoixa encara

es conserven. Hi destaca el claustre, de dos pisos –l’inferior d’obertures bastant irregulars, i el superior més uniforme, d’arcs apuntats i capitells geomètrics sense decorar–, amb l’antiga sala capitular al costat est, coberta amb volta de creueria. L’antiga església del monestir és la sala anomenada avui el Tinellet, de coberta plana aguantada per quatre arcs apuntats diafragmàtics.

Extret del web:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Castell_cartoixa_de_Vallparadis

Jordi Gironès Vilardebò

Abril 2012

